

Żołnierze Wyklęci – Zapomniani Bohaterowie

<https://podziemiezbrojne.ipn.gov.pl/zol/biogramy/87897,Jozef-Bandzo-quotJastrzabquot.html>
15.05.2024, 01:03

Józef Bandzo "Jastrzab"

Józef Bandzo „Jastrzab”, wachm., ur. 21 X 1923 r. w Wilnie. Do AK wstąpił we wrześniu 1942 r. Służbę w partyzanckich oddziałach wileńskich rozpoczął jesienią 1943 r., w 3 Brygadzie Wileńskiej. Razem z nią przeszedł szlak bojowy od Mikuliszek, poprzez Polany, Jaszuny aż po bitwę pod Murowaną Oszmianką, w której został ciężko ranny w rękę (od tego czasu była ona częściowo bezwładna). Będąc na leczeniu, trafił do Glinciszek. Tam też doczekał nadejścia Armii Czerwonej. Aresztowany 11 XI 1944 r. w Wilnie na cmentarzu Na Rossie, jedynie dzięki widocznemu kalectwu uniknął łagru, po to tylko, by po kilku tygodniach znowu cudem ujść z rąk – tym razem „czerwonej milicji” w Glinciszkach. W lutym 1945 r. na fałszywych papierach przedostał do Polski lubelskiej, gdzie przez kilka miesięcy pozostawał bez kontaktów organizacyjnych. Przeszedł wówczas

skomplikowaną operację w Lublinie, dzięki której częściowo odzyskał zdrowie. Pomimo niezakończonych rekonwalescencji dołączył do odtworzonej na Białostocczyźnie 5 Brygady Wileńskiej AK. Wszedł w skład 2 szwadronu dowodzonego przez swojego b. dowódcę z partyzantki wileńskiej – por. Romualda Rajsa „Burego”. Pełnił w nim funkcję dowódcy 3 drużyny. We wrześniu 1945 r. został awansowany za bojową postawę do stopnia wachmistrza. W tym samym miesiącu po rozwiązaniu brygady przeszedł razem z całym 2 szwadronem do NZW. Późną jesienią 1945 r. zdecydował się na definitywne opuszczenie oddziału i przerwę w działalności konspiracyjnej. Jednak już w styczniu 1946 r. ponownie znalazł się w szeregach formacji dywersyjnych podległych mjr. Zygmuntowi Szendzielarzowi „Łupaszce”. Jako zastępca, a następnie dowódca patrolu dywersyjnego wstąpił się kilkusetkilometrowym rajdem z Trójmiasta na Dolny Śląsk (aż po Kotlinę Kłodzką), gdzie dokonał trzech udanych akcji ekspropriacyjnych (w Kłodzku, Wrocławiu i Wałbrzychu). Od maja 1946 r. ponownie w oddziałach partyzanckich 5 Brygady Wileńskiej AK w Borach Tucholskich, Warmii i Mazurach, jako dowódca osobistej ochrony „Łupaszki”, w ramach 4 szwadronu. Razem z nim uczestniczył w udanych akcjach w Starym Targu, Miłomłynie, Czarnym Piecu. W końcu lipca 1946 r. został na własną prośbę urlopowany. W 1947 r. Józef Bandzo ujawnił się. W 1960 r. został aresztowany i skazany w sfińgowanym procesie gospodarczym na karę dożywotniego więzienia. Spędził w nim w sumie 16 lat, więcej niż którykolwiek z jego współtowarzyszy broni. Zmarł 16 X 2016 r. w Wołominie.

Podziel się:

Drukuj:

[Drukuj tą stroną](#) [Generuj PDF](#) [z tej strony](#)